

Stanowisko Stowarzyszenia Geodetów Polskich w sprawie powołania Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów

Uwzględniając uchwałę XXXVIII Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Geodetów Polskich oraz wnioski z dyskusji przeprowadzonej w ramach Stowarzyszenia na temat dokumentu pt. "Koncepcja Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów" Zarząd Główny Stowarzyszenia Geodetów Polskich na posiedzeniu w dniu 10 lipca 2015 roku stwierdza, że powoływanie Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów w sytuacji ograniczonego i ciągle malejącego rynku zleceń na prace geodezyjne i kartograficzne, wynikającej z tego trudnej sytuacji finansowej geodetów oraz zawirowań prawnych, w szczególności wynikających ze zmian w prawie geodezyjnym i kartograficznym nie przyniesie pozytywnych efektów i stoi na stanowisku, że kontynuowanie prac nad powołaniem Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów należy w obecnym czasie uznać za niecelowe.

Uzasadnienie:

Do włączenia się do dyskusji nad koncepcją samorządu zawodowego Stowarzyszenie zostało zobowiązane uchwałą XXXVIII Zjazdu Stowarzyszenia Geodetów Polskich z 8 czerwca 2013 r. o treści:

„XXXVIII Zjazd Delegatów SGP zobowiązuje Zarząd Główny do aktywnego włączenia się w dyskusję na temat potrzeby utworzenia samorządu zawodowego geodetów, jego roli, zadań i zasad funkcjonowania oraz praw i obowiązków jego członków.“

Temat związany z utworzeniem samorządu zawodowego geodetów, przedstawiony w szczególności przez część organizacji skupiających wykonawców oraz przedsiębiorców budzi zainteresowanie środowiska. Przed przystąpieniem do merytorycznej dyskusji konieczne jest określenie zasad, zakresu zadań oraz odpowiedzialności członków. Często oprócz hasła mówiącego o chęci utworzenia samorządu nie przedstawiono jego szerszego opisu, nie sprecyzowano zasad funkcjonowania i kompetencji, ale także spodziewanych kosztów i korzyści związanych z przynależnością do samorządu.

Aby przybliżyć zagadnienia samorządności, w dniu 21 stycznia 2014, z inicjatywy i z udziałem Głównego Geodety Kraju dr inż. Kazimierza Bujakowskiego, w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii w Warszawie, odbyło się spotkanie przedstawicieli pięciu organizacji zawodowych, w tym Stowarzyszenia Geodetów Polskich, w sprawie samorządu zawodowego geodetów i kartografów. Zgromadzeni postanowili powołać Zespół roboczy do spraw opracowania koncepcji samorządu zawodowego geodetów i kartografów. Uzgodniono, że do składu Zespołu, każda z pięciu organizacji, wydeleguje po dwóch przedstawicieli.

Powołany Zespół opracował dokument pt. "Koncepcja Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów", który z założenia stanowić miał punkt wyjścia do dyskusji nad możliwością i zasadnością powołania Samorządu. Koncepcja zawiera, zatem stanowisko Zespołu, nie zawsze zgodne z indywidualnymi poglądami jego członków, a będące kompromisem ich stanowisk.

Zespół był też inicjatorem opracowania przez Panią dr Katarzynę Walkowiak z Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu artykułu "Podstawy teoretyczne samorządu zawodowego geodetów i kartografów" przedstawiającego zalety i wady samorządu. Oba dokumenty zostały opublikowane w Przeglądzie Geodezyjnym oraz udostępnione na stronie internetowej SGP.

Opracowania te stały się punktem wyjścia do dyskusji w ramach Stowarzyszenia na temat możliwości i zasadności powołania samorządu oraz, ewentualnie w dalszej kolejności, na temat

szczegółowych rozwiązań legislacyjnych. Sprawa samorządu szczegółowo dyskutowana była kilkakrotnie na zebraniach Zarządu Głównego SGP (w dniach: 23 czerwca 2014 roku, 30 września 2014 roku oraz 25 marca 2015 roku), na posiedzeniach Prezydium ZG oraz w Oddziałach Stowarzyszenia.

Z dyskusji wynika, że wśród członków Stowarzyszenia zapisy zawarte w koncepcji wzbudziły wiele wątpliwości. Najważniejsze z nich to:

- **koszty finansowania działalności Izby Samorządowej**

Z założenia Samorząd przejąć powinien szereg zadań wykonywanych obecnie przez administrację rządową (WINGiK), a także realizować zadania własne. Etaty pracowników, lokale i wyposażenie niezbędne do istnienia „nowej administracji” generują koszty, co w obecnej sytuacji finansowej branży geodezyjnej może być poważnym dodatkowym obciążeniem budżetów małych firm geodezyjnych.

- **spadek rangi uprawnień zawodowych**

Uprawnienia zawodowe nadawane w sposób jednolity przez Głównego Geodetę Kraju, jako uprawnienia państwowe, w odczuciu społecznym mają większą rangę niż uprawnienia korporacji zawodowej.

- **stanowienie i opiniowanie prawa w geodezji**

Stanowienie prawa w geodezji, a w szczególności skuteczność przeprowadzanych konsultacji społecznych budzi niezadowolenie środowiska. Jednak powołanie samorządu zawodowego geodetów nie usprawni i nie polepszy sytuacji w tym zakresie. Wbrew często lansowanym tezom, opinia Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów nie będzie wiążąca dla twórców prawa, a będzie tylko kolejną opinią w procesie legislacyjnym.

- **powołanie samorządu zawodowego wzmocni pozycję i znaczenie zawodu geodety**

Tak stawiana teza nie znajduje praktycznego uzasadnienia. Społeczne postrzeganie korporacji zawodowych jest często negatywne, budzi obawy wykorzystywania wiodącej pozycji dla potrzeb własnych. W stosunku do niektórych uprawnień, które miałyby zgodnie z Koncepcją być w wyłącznej gestii samorządu, środowisko dostrzega zwiększone zagrożenie możliwością wystąpienia zjawisk niekorzystnych, w porównaniu do sytuacji, gdy zadania te są w gestii instytucji rządowych.

Przedstawiona Koncepcja Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów wprowadza fundamentalne zmiany zasad funkcjonowania branży. Niektóre z zaproponowanych w przedmiotowym dokumencie rozwiązań merytorycznych budzą uzasadnione wątpliwości, szczególnie w kontekście zauważalnego dążenia ustawodawcy do „otwierania” zawodów i ich deregulacji.

Wobec powyższego, bez możliwości oceny założeń zmian przepisów prawa, część zapisów koncepcji wydaje się być niespójna. Środowisko dostrzega w przedstawionej koncepcji nałożenie na członków obowiązków i zagrożeń, lecz nie wskazuje czytelnych korzyści dla branży. Zawsze też istnieje niebezpieczeństwo zatarcia cienkiej granicy między działaniem w imieniu interesu publicznego, a dbałością o interes grupowy korporacji.

Członkowie SGP wyrażają przekonanie, że należy dążyć do jednoczenia środowiska, a nie tworzenia nowych kosztownych organizacji, których powołanie nie gwarantuje zwiększenia rynku prac geodezyjnych.

Tykocin, 10 lipca 2015 r.